

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **V. K.**, zastoupeného JUDr. Luděkem Zakopalem, advokátem, se sídlem Krnovská 1397/47, Bruntál, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2012, č. j. MSK 116421/2012, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 6. 2014, č. j. 58 A 55/2012 - 36,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 10. 2012, č. j. MSK 116421/2012 (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Bruntál (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 3. 7. 2012, č. j. SO/26819-12/kra – So-bap_4180/2012/kra, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a byla mu uložena pokuta ve výši 8000 Kč, zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu 8 měsíců a povinnost uhradit náklady správního řízení v paušální výši 1000 Kč. Tohoto přestupku se měl dopustit tím, že dne 15. 4. 2012 v 9.56:15 hod. v Nádražní ulici v obci Vrbno

pod Pradědem řídil osobní automobil X, přičemž mu byla naměřena (po odečtení povolené tolerance) rychlost jízdy 90 km/h, tedy o 40 km/h více, než bylo dovoleno.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 30. 6. 2014, č. j. 58 A 55/2012 – 36 (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“), zamítl. Dle názoru krajského soudu se žalovaný všemi odvolacími námitkami zabýval a správní orgán prvního stupně plně dostál své povinnosti vyplývající z § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, neboť žalobce měl možnost seznámit se s podklady rozhodnutí v rámci ústního jednání, na toto jednání se však nedostavil, ač byl řádně a včas předvolán. K námitce vadného poučení krajský soud konstatoval, že správní řád má oproti zákonu č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), daleko lépe zpracovaná ustanovení o poučovací povinnosti správních orgánů, je proto zcela namístě, když správní orgán tato ustanovení správního řádu použije, neboť je to ve prospěch obviněného. Pokud správní orgán označoval žalobce jako „účastníka řízení“ namísto „obviněného“, nelze v tom spatřovat porušení zákona. Krajský soud nepřisvědčil ani námitce, že obsluha čerpací stanice měla být namísto telefonického dotazování vyslechnuta jako svědek, neboť obsah tohoto telefonického dotazu nebyl v přestupkovém řízení použit jako důkaz.

[3] Krajský soud konstatoval, že správní orgán nepochybil, když věc projednal bez přítomnosti žalobce. Žalobce byl k projednání přestupku řádně předvolán, toto předvolání mu bylo doručeno dne 18. 6. 2012, tedy osm dní před dnem ústního jednání. Žalobce nemohl předpokládat, že jeho telefonické žádosti o odročení ústního jednání, kterou uskutečnil teprve v průběhu tohoto jednání, bude vyhověno. Pokud obviněný z přestupku teprve v den ústního jednání, resp. v podstatě v jeho průběhu, telefonicky sdělí, že je v zahraničí, a přitom nevyvinul dostatečné úsilí sjednat si přede dnem ústního jednání jiný termín, nejedná se dle názoru krajského soudu o náležitou omluvu, ale o účelové vyhýbání se ústnímu projednání přestupku.

[4] K námitkám zpochybňujícím postup správních orgánů při dokazování krajský soud konstatoval, že správní orgány svůj pozatek, že vozidlo, jímž byl přestupek spáchán, řídil žalobce, opřely zejména o svědeckou výpověď policisty, nikoli o záběry z kamery umístěné na čerpací stanici. S ohledem na to, že žalobce při ústním jednání před krajským soudem nepopřel, že tímto vozidlem na čerpací stanici přijel, považoval krajský soud vypořádání se s námitkou nepoužitelnosti záběrů z kamerového systému za nadbytečné. Tvrzení žalobce, že vozidlo si od jeho majitele R. Š. převzal až v polovině trasy mezi stanovištěm měřicího zařízení a *likvidačním stanovištěm* (výraz používaný pro místo, kde čekající hlídka policie obvykle zastavuje řidiče pro podezření z překročení povolené rychlosti), pokládal krajský soud za účelové, nepřesvědčivé a nepravděpodobné (i s ohledem na svědeckou výpověď podpořenou úředními záznamy sdělení dalších zasahujících policistů). Ze svědecké výpovědi bylo zjištěno, že policisté na likvidačním stanovišti spatřili toto vozidlo několik vteřin poté, co obdrželi hlášení o jeho nedovolené rychlosti. Je tedy zcela nelogické, aby se výměna řidičů popisovaná žalobcem odehrála během několika vteřin. K diskrepancím mezi časem záznamu z kamery umístěné na čerpací stanici a časem pořízení snímku z policejního měřicího zařízení krajský soud uvedl, že pokud nejsou tato zařízení v nastavení času synchronizována, pak tento rozdíl nemá žádný vliv na závěr, že vozidlo jelo nedovolenou rychlostí a že se nyní posuzovaného přestupku dopustil žalobce, který navíc při ústním jednání před krajským soudem přiznal, že s vozidlem na čerpací stanici dojel. Ke zpochybnění výpovědi policisty R. A. krajský soud s poukazem na nález Ústavního soudu ze dne 30. 5. 2000, sp. zn. I. ÚS 533/98, uvedl, že identifikace pachatele

pokračování

přestupku provedená toliko na základě policistovy osobní znalosti přestupce je jednoznačně přípustná. O důvěryhodnosti výpovědi policisty není důvod pochybovat, není-li z žádných okolností patrné, že by měl zájem na výsledku věci; snímek z měřicího zařízení navíc prokazuje, že do vozidla bylo velmi dobře vidět. Podle krajského soudu žalobce nenavrhł důkaz, který by vyvracel důkazy podporující závěr správního orgánu, že se přestupku dopustil.

[5] Krajský soud uzavřel, že správní orgány dostály své povinnosti přesně a úplně zjistit skutečný stav věci, dostatečně svá rozhodnutí odůvodnily a nedopustily se ani vad řízení, které by mohly mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí; napadené rozhodnutí je tak zákonné a přezkoumatelné.

II. Obsah kasační stížnosti

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Zopakoval své tvrzení, že dne 15. 4. 2012 v místě pravděpodobného měření rychlosti vozidlo X neřídil a nemohl se tak dopustit jednání, které mu bylo správními orgány i krajským soudem kladeno za vinu. Tvrzení soudu, že se žalovaný vypořádal se všemi odvolacími námitkami, pak nemá oporu ve správním spisu, neboť stěžovatel v odvolacím řízení navrhl provést vyšetřovací pokus směřující k odstranění rozporů ohledně doby spatření vozidla policistou R. A., žalovaný však tento pokus odmítl provést jako nadbytečný. Žalovaný se rovněž nevypořádal s návrhem na provedení vyšetřovacího pokusu směřujícího ke zjištění, zda mohl policista R. A. vidět do vozidla, které měl údajně stěžovatel řídit. Snímek vozidla z radarového zařízení, byť pořízený na krátkou vzdálenost, prokazuje, že dovnitř auta není vidět a sedící osoby nelze identifikovat. Nepřipuštěním provedení těchto vyšetřovacích pokusů správní orgány nedostály své povinnosti spolehlivě, přesně a úplně zjistit skutkový stav a postupovaly v rozporu se zásadou *in dubio pro reo*.

[7] Stěžovatel tvrdil, že správní orgány ani krajský soud se vůbec nevypořádaly se skutkovým stavem na místě spáchání přestupku. Součástí správních spisů není situační mapa zachycující místo změření rychlosti vozidla, místo odbočení vozidla na čerpací stanici a místo likvidačního stanoviště, na němž byl přítomen jediný svědek, policista R. A.. Pokud úřední záznam o vyjádření policisty J. M. nemůže být ve správním řízení použit jako důkaz, pak poloha měřicího policejního vozidla nemá oporu ve spise. Na tento zásadní nedostatek upozorňoval stěžovatel krajský soud při hlavním líčení (pozn. Nejvyššího správního soudu: stěžovatel měl patrně na mysli ústní jednání), ten se s ním však vůbec nevypořádal. Výpověď policisty R. A., na niž se správní orgány i krajský soud odvolávají, se nemusí zakládat na pravdě, neboť tento policista neměl oční kontakt s měřicím stanovištěm. Od zahájení bezpečnostní akce tak mohlo dojít například k přesunu měřicího vozidla.

[8] Stěžovatel měl rovněž za to, že při hlavním líčení (ústním jednání) výpověď policisty R. A. jednoznačně vyvrátil předloženou fotodokumentaci, situační mapkou a přehledem počasí v den spáchání přestupku, krajský soud se však těmito důkazy důkladně nezabýval. Fotografiemi z místa likvidačního stanoviště bylo prokázáno, že policisté na likvidačním stanovišti do vozidla vůbec neviděli. Z předloženého přehledu počasí bylo zřejmé, že v den spáchání přestupku pršelo, takže světelné a pozorovací podmínky oproti tvrzení policisty R. A. nebyly dobré. Situační náčrtek podle stěžovatele prokázal, že k výměně řidičů vozidla dojít mohlo, policisté neměli s vozidlem

po celou dobu oční kontakt a stěžovatel měl dostatek času převzít toto vozidlo od řidiče R. Š., který poblíž místa výměny řidičů bydlí. Stěžovatel byl toho názoru, že pokud správní orgány i krajský soud opřely svá tvrzení o výpověď jediného svědka a nepovažovaly za nutné tuto výpověď podpořit výpovědí obsluhy radarového zařízení a dalších policistů z likvidačního stanoviště, v rozporu se zásadou *in dubio pro reo* upřednostnily výpověď policisty (navíc bez zdůvodnění, proč tak učinily) a postupovaly v rozporu se zákonem.

[9] Dle názoru stěžovatele byl důkaz záznamem z kamery umístěné na čerpací stanici použit v rozporu se zákonem, neboť subjekt, který tento záznam pořizoval, neměl povolení od Úřadu pro ochranu osobních údajů. Krajský soud sice připustil, že takový záznam lze použít jen za určité situace, ale s obsahem stěžovatelem namítaného rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 45/2010 se nevypořádal a napadený rozsudek tak nedostatečně odůvodnil. Stěžovatel tak považoval důkaz záznamem z kamery umístěné na čerpací stanici za nezákonný a odůvodnění napadeného rozsudku v tomto ohledu za nepřezkoumatelné.

[10] Stěžovatel dále namítl, že čas uvedený na záznamu z kamery umístěné na čerpací stanici chronologicky předchází času uvedenému na záznamu z radaru, správními orgány přitom nebylo zjišťováno, který z těchto údajů je správný. Z výpovědi policisty R. A. nebylo zřejmé, jak dlouhý časový úsek uběhl od doby změření rychlosti vozidla X k jeho nahlášení na likvidační stanoviště. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dokonce konstatoval, že tento časový interval mohl činit až 72 vteřin. Důležité přitom bylo také to, jak dlouho trvalo nahlášení tohoto vozidla policistům na likvidačním stanovišti, obsluha měřicího zařízení však nebyla vůbec vyslechnuta. Dle názoru stěžovatele byla výměna řidičů za takové situace možná a závěr krajského soudu o účelovosti jeho tvrzení nemá oporu ve spise.

[11] Stěžovatel uzavřel, že správní orgány nepostupovaly v souladu se zásadou *in dubio pro reo*, neboť danou důkazní situaci lze charakterizovat jako vzájemně protichůdná tvrzení policisty R. A. a stěžovatele. K vyvrácení tvrzení stěžovatele nepřipustil žalovaný vyšetřovací pokus, nepovažoval za nutné vyslechnout obsluhu měřicího zařízení a další dva policisty z likvidačního stanoviště a pouze se spokojil s úředními záznamy (o jejich vyjádření k věci), které však nemohou být ve správním řízení použity jako důkazní prostředek. Takto provedené dokazování neodpovídá povinnosti správního orgánu spolehlivě, přesně a úplně zjistit stav věci a postavit najisto, kdo se dopustil jednání, v němž bylo spatřováno spáchání přestupku. Z těchto důvodů stěžovatel navrhl napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[12] Žalovaný svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužil.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění formálních náležitostí. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatel zaslal Nejvyššímu správnímu soudu dne 30. 10. 2014 podání nazvané „2. doplnění kasační stížnosti“, jímž se pokoušel svou kasační stížnost rozšířit o další námítky; k tomuto podání však Nejvyšší správní soud nemohl přihlídnout, neboť bylo uplatněno až po uplynutí soudem stanovené lhůty pro doplnění kasační

pokračování

stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2014, č. j. 2 As 145/2014 -14, jímž byl stěžovatel vyzván k doplnění blanketní kasační stížnosti ze dne 11. 8. 2014, mu bylo doručeno dne 18. 9. 2014, jednoměsíční lhůta pro doplnění kasační stížnosti ve smyslu § 106 odst. 3 s. ř. s. tedy skončila v pondělí 20. 10. 2014). Podmínka povinného zastoupení ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. je také splněna. Kasační stížnost je tedy přípustná.

[14] Nejvyšší správní soud poté posoudil důvodnost kasační stížnosti a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[15] Na úvod Nejvyšší správní soud považuje za nutné poznamenat, že řízení o kasační stížnosti podle § 102 a násl. s. ř. s. slouží k přezkumu zákonnosti a správnosti rozhodnutí krajských soudů. Nevytváří pro stěžovatele novou instanci k přednesu další skutkové a právní argumentace. Věcnému projednání opožděně uplatněných námitek tak brání § 104 odst. 4 s. ř. s., který v souladu s výše uvedeným nesleduje restrikcí práv fyzických a právnických osob v přístupu k soudní ochraně, nýbrž zachování kasačního charakteru řízení před Nejvyšším správním soudem. Po aktivně legitimovaných účastnících předcházejícího žalobního řízení lze tedy spravedlivě žádat, aby na základě principu *vigilantibus iura* (každý si má střežit svá práva) tvrdili veškeré důvody nezákonnosti správního rozhodnutí již v řízení před soudem první instance. Pokud tak neučinili, je legitimní, že z hlediska možnosti uplatnění argumentace v dalším stupni ponесou případné nepříznivé následky s tím spojené (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155, publikován pod č. 1743/2009 Sb. NSS; všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

[16] Stěžovateli bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 22. 10. 2012, a proto posledním dnem lhůty k podání žaloby, resp. k rozšíření žaloby o další žalobní body (§ 71 odst. 2 s. ř. s.) byl čtvrtek 27. 12. 2012. Pokud tedy stěžovatel namítl, že krajský soud nevzal vůbec v potaz jeho námitku uplatněnou při ústním jednání, že postavení měřicího vozidla nemá oporu ve spise, lze konstatovat, že ústní jednání před krajským soudem se konalo dne 25. 6. 2014, tedy až po uplynutí lhůty pro rozšíření žaloby o další žalobní body. Krajský soud tedy nepochybil, když se k této argumentaci stěžovatele přímo a uceleně nevyjadřoval, a napadený rozsudek nemůže být z tohoto důvodu nezákonný ani nepřezkoumatelný. Stěžovatel v kasační stížnosti vznesl také námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, kterou však v žalobě vůbec neuplatnil; z obsahu kasační stížnosti pak plyne, že stěžovatel v této souvislosti polemizuje spíše s právním posouzením věci správním orgánem (Nejvyšší správní soud se tak vyjádří ke skutečnostem, v nichž stěžovatel spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, dále v odůvodnění tohoto rozsudku). Nejvyšší správní soud v souladu s § 104 odst. 4 s. ř. s. rovněž nemohl posoudit tvrzení stěžovatele, že se žalovaný nezabýval všemi jeho námitkami, resp. že žalovaný nevyhověl jeho návrhům na provedení vyšetřovacích pokusů. Tento stížní bod stěžovatel plně rozvinul až v části kasační stížnosti polemizující s obecným tvrzením krajského soudu, že žalovaný se všemi stěžovatelskými námitkami zabýval. Krajský soud však tímto tvrzením reagoval na žalobní bod namítající, že žalovaný shledal stěžovatelské podněty k přezkoumání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně jako nepodstatné a všechny je zamítl. Takto koncipovaný žalobní bod však není dostatečně konkretizovaný (ve vztahu k návrhům stěžovatele na provedení vyšetřovacích pokusů) a krajský soud tedy nepochybil, když se k němu vyjádřil pouze v obecné rovině. Pro úplnost lze dodat, že vyšetřovací pokus navrhl stěžovatel provést k vyvrácení tvrzení policisty R. A., že od projetí vozidla místem měření

rychlosti do místa spatření hlídkou policie na likvidačním stanovišti uplynulo 3 - 5 vteřin. Policista R. A. však uvedl, že tento interval uplynul nikoli od doby měření rychlosti, ale od doby nahlášení vozidla BMW tmavé barvy obsluhou radaru. Provedení tohoto vyšetřovacího pokusu tedy nebylo potřebné, stejně jako nebylo nutné provést vyšetřovací pokus zaměřený na zjištění, zda policista mohl z likvidačního stanoviště vidět dovnitř vozidla, neboť ani sám stěžovatel nerozporuje skutečnost, že toto vozidlo v okamžiku odbočení k čerpací stanici řídil.

[17] Stěžovatel v kasační stížnosti především namítá, že skutkový stav věci nebyl řádně zjištěn a je v rozporu se správními spisy. K tomu lze obecně uvést, že v řízení o přestupku postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu). Ustanovení § 50 odst. 3 správního řádu správnímu orgánu ukládá povinnost i bez návrhu zjišťovat všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu v řízení z moci úřední správní orgán ukládá nějakou povinnost. Správní orgán podklady pro rozhodnutí, zejména důkazy, hodnotí podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci (§ 50 odst. 4 správního řádu). Samotný postup správního orgánu při provádění dokazování pak upravuje § 51 a násl. správního řádu. Správní orgán sám hodnotí jednotlivé důkazy a nemusí akceptovat důkazy navržené účastníkem řízení. Musí však přezkoumatelným způsobem vysvětlit, proč takové důkazy nebudou provedeny. Obviněný z přestupku není povinen se hájit, zejména není povinen uvádět na svou obhajobu jakákoliv tvrzení, ani (anebo) o nich (nebo o jiných skutečnostech) nabízet a předkládat správnímu orgánu důkazy; ustanovení § 52 věta první správního řádu se v řízení o přestupku neuplatní. Pokud ovšem obviněný z přestupku netvrdí nic jiného, než co zjistily příslušné orgány na místě samém, správní orgán má důvod vycházet z obvyklých dějových a časových posloupností případů tohoto druhu (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011 – 68, publ. pod č. 3014/2014 Sb. NSS).

[18] Stěžovatel založil svou obranu na tom, že vozidlo X v okamžiku překročení dovolené rychlosti neřídil, neboť řízení vozidla se ujal až po změření rychlosti, a proto se jednání, pro něž byl shledán vinným ze spáchání přestupku, nemohl dopustit. Další skutkový děj rozhodný pro posouzení věci nezpochybňoval, v kasační stížnosti naopak výslovně uvedl, že po změření rychlosti vozidla došlo k výměně řidičů a do čerpací stanice řídil vozidlo on. V tomto ohledu se tedy lze ztotožnit se závěrem krajského soudu, že záznam z kamerového systému čerpací stanice, zachycující stěžovatele vystupujícího z vozidla, nebyl pro zjištění skutkového stavu věci v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí o přestupku potřebný. Z tohoto důvodu se krajský soud nemusel zabývat zákonností, resp. proporcionalitou použití tohoto důkazu a odůvodnění napadeného rozsudku v tomto směru nelze považovat za nezákonné ani nepřezkoumatelné.

[19] Jestliže stěžovatel tvrdí, že úřední záznam nemůže být v přestupkovém řízení použit bez dalšího jako důkaz (potažmo ani jako podklad, na jehož základě by bylo možné potvrdit věrohodnost svědecké výpovědi), pak tento závěr bezvýhradně platí pouze o úředním záznamu o podaném vysvětlení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2010 č. j. 1 As 34/2010 - 73, publikovaný pod č. 2208/2011 Sb. NSS). Ohledně přestupků spočívajících v překročení nejvyšší dovolené rychlosti, které jsou spolehlivě zdokumentovány záznamem z policejního radaru, platí, že listinné důkazy dodané policií (včetně úředních záznamů zachycujících vyjádření zasahujících policistů) jsou v zásadě dostatečné k objasnění skutkového stavu věci (za předpokladu, že obviněný z přestupku nerozporuje, že by vozidlo v okamžiku

pokračování

spáchání přestupku řídil), neboť svědci by neuvedli ve věci nic jiného, než co vyplývá již z provedených listinných důkazů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 18/2011 – 54). Pokud není přestupek (či jeho rozhodná část) nijak zdokumentován, představuje věrohodné svědectví policistů zpravidla dostatečný důkaz o jeho spáchání. Rozporuje-li řidič spáchání přestupku, je nutné policisty vždy vyslechnout jako svědky. Pouhý úřední záznam či oznámení o přestupku nejsou dostatečnými důkazy (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013 – 27, a ze dne 2. 5. 2012, č. j. 8 As 100/2011 – 70).

[20] Výše uvedené obecné závěry lze pro nyní posuzovanou věc shrnout tak, že listinné důkazy dodané policií, resp. úřední záznamy o popisu události ze strany zasahujících policistů mohly být použity jako podklad napadeného rozhodnutí. Správní orgány rovněž nepochybily, když ze všech zasahujících policistů vyslechly jako svědka pouze R. A., neboť ten byl přítomen celé ve správním řízení sporné části skutkového děje (ve správním řízení totiž stěžovatel nezaložil svou obranu na údajné výměně řidičů, ale zpochybňoval výpověď policisty v části prokazující, kdo vozidlo řídil v okamžiku odbočení na čerpací stanici), stěžovatel byl v řízení před správním orgánem prvního stupně neaktivní a v odvolání proti rozhodnutí prvního stupně výpověď policisty R. A. ve vztahu k tehdy rozporované části přestupku kvalifikovaně nezpochybnil. Stěžovatel ve správním řízení rovněž nezpochybnil skutečnosti, které by hypoteticky mohly mít vliv na posouzení hodnověrnosti jeho obrany založené na údajné výměně řidičů (kterou však uplatnil až v řízení před krajským soudem), konkrétně v kasační stížnosti rozporovanou polohu měřicího zařízení a dobu mezi spatřením vozidla obsluhou měřicího zařízení a nahlášením tohoto vozidla policistům na likvidačním stanovišti. Správní orgány tedy mohly při hodnocení těchto skutečností vycházet z listinných důkazů dodaných policií, resp. z obvyklých dějových a časových posloupností případů tohoto druhu, a nemusely vyslechnout policisty obsluhující měřicí zařízení.

[21] Jelikož přestupek, resp. stěžovatelem rozporovaná část skutkového děje, nebyl nijak zachycen (např. dostatečně zřetelnou fotografií či videozáznamem), musel se správní orgán hlouběji zabývat věrohodností a konzistentností výpovědi policisty R. A., porovnat ji s obranou žalobce a dalšími zjištěnými skutečnostmi. Výpověď policisty nelze hodnotit jako nezpochybnitelný důkaz, nicméně pro založení pochybnosti o pravdivosti jeho tvrzení by měly existovat konkrétní důvody. Policista se v řízení zásadně považuje za nestranného svědka události, který není žádným způsobem motivován, ať již negativně či pozitivně, aby jeho svědectví vedlo k určitému výsledku řízení. Pochybnosti o věrohodnosti výpovědi policisty vyvstanou zejména tehdy, neshoduje-li se jeho výpověď v podstatných okolnostech věci s jinými důkazy. Naproti tomu, vzhledem k časovému odstupu mezi spácháním přestupku a výsledkem policisty nemohou rozpory nebo nedostatky výpovědi v okrajových aspektech případu věrohodnost výpovědi nikterak ovlivnit (viz již citovaný rozsudek ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013 – 27). Objektivita výpovědi policisty je zpochybněna i v případě, že po zastavení vozidla byla provedena přehnaně horlivá a rozsáhlá kontrola, aniž by k tomu byl rozumný důvod (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 – 63).

[22] Nejvyšší správní soud konstatuje, že v nyní posuzované věci policisté postupovali bez náznaků jakéhokoliv šikanózního jednání vůči stěžovateli. Výpověď policisty R. A. netrpěla žádnými nedostatky, které by zakládaly důvodné pochybnosti o jeho nestrannosti, lze ji hodnotit jako konzistentní, bez vážných rozporů. Tento policista uvedl, že dne 15. 4. 2012

mu při dopravně bezpečnostní akci probíhající od 9.00 hod. jeho kolega ze stanoviště radaru nahlásil, že první vozidlo, které mělo překročit dovolenou rychlost, bylo BMW tmavé barvy. Toto rychle jedoucí vozidlo spatřil, už když vystupoval ze služebního vozidla, aby je zastavil. Časový odstup mezi obdržením informace o vozidle od obsluhy měřicího zařízení a spatřením vozidla odhadl na 3 až 5 vteřin. Zaujal tedy pozici u silnice, aby nahlášené vozidlo zastavil, avšak to náhle zahnilo doleva k čerpací stanici. Na místě řidiče spatřil stěžovatele, kterého dobře znal. V ten okamžik bylo pod mrakem a lehce mrholilo, avšak světelné podmínky byly přiměřené denní době (okolo 10.00 hod.). Následně popsany skutkový děj není pro nyní souzenou věc podstatný, vzhledem k tomu, že ani sám stěžovatel nezpochybňuje, že vozidlo BMW tmavé barvy řídil k čerpací stanici on. Výpověď policisty R. A. je v souladu s dalšími podklady pro vydání napadeného rozhodnutí, konkrétně s úředním záznamem o popisu události policistou J. M. (obsluhou měřicího zařízení), i s úředním záznamem popisu události poskytnutým dne 19. 4. 2012 samotným R. A. (jediná odlišnost spočívala v tom, že ten oproti výpovědi uvedl čas mezi nahlášením rychle jedoucího vozidla BMW a jeho spatřením jako 4 až 6 vteřin; tuto jednovteřinovou odchylku však nepokládá Nejvyšší správní soud za natolik významnou, aby zpochybnila věrohodnost jeho výpovědi).

[23] Na rozdíl od předpokladu nezainteresované výpovědi policistů je spíše pravděpodobné, že osoba, které postih za přestupek hrozí, není ve věci nestranná, a bude tedy tvrdit pouze takové skutečnosti, které jsou jí ku prospěchu. Jak však vyplývá např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 - 86, ani v takovém případě, kdy proti sobě stojí výpověď obviněného a výpovědi zasahujících policistů, není možné bez dalšího vyhodnotit výpověď obviněného jako nevěrohodnou s tím, že je v jeho zájmu tvrdit skutečnosti, které jej z přestupku vyviní. I za tohoto stavu je nezbytné trvat na tom, že obviněného lze shledat vinným ze spáchání přestupku jen tehdy, pokud provedené důkazy po jejich vyhodnocení vytvoří dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný systém dílčích informací, které nahlíženy jako celek nemohou vést k jinému závěru, než že obviněný uvedený přestupek spáchal.

[24] Jádrem argumentace stěžovatele v kasační stížnosti bylo tvrzení, že to nebyl on, kdo v době spáchání přestupku vozidlo řídil, neboť po změření rychlosti došlo k výměně řidičů. Hodnověrnost této obrany snižuje již fakt, že ji plně uplatnil až v ústním jednání před krajským soudem (v žalobě pouze bez bližšího upřesnění tvrdil, že vozidlo v okamžiku spáchání přestupku neřídil); zatímco v odvolání se zaměřil spíše na zpochybňování výpovědi policisty R. A. ohledně skutečností týkajících se skutkového děje následujícího po tvrzené výměně řidičů. Nezpůsobilost této obrany vyvolat pochybnosti o spáchání přestupku stěžovatelem však vyrůstá zejména z její logické rozpornosti v porovnání se skutkovými okolnostmi případu. Podle stěžovatelovy verze by totiž k zastavení vozidla muselo dojít někde na zhruba 750 m dlouhém úseku mezi místem měření rychlosti a odbočkou na čerpací stanici. Policista R. A. jako člen hlídky policie u čerpací stanice uvedl, že mezi nahlášením vozidla (které učinila obsluha měřicího zařízení bezprostředně po jeho spatření) a jeho spatřením (z pozice likvidačního stanoviště) uběhlo 3 - 5 vteřin. Je krajně nepravděpodobné, že by v tak krátkém časovém úseku mohla bez povšimnutí policistů proběhnout výměna řidičů. Hodnověrné není ani stěžovatelovo vysvětlení, proč k výměně řidičů došlo; stěžovatel v této souvislosti v ústním jednání před krajským soudem uvedl, že konkrétní místo výměny bylo údajně domluveno proto, že na tomto místě ho vysazovala jeho přítelkyně, která s ním přijela z Bruntálu. Zde měl převzít vozidlo X k opravě od řidiče R. Š., který odtud šel asi 80 metrů domů, a stěžovatel s dalším spolujezdcem odjel k čerpací stanici „jako vždy“ na kávu.

pokračování

[25] Jako přesvědčivá se nejeví ani stěžovatelova argumentace snažící se znevěrohodnit výpověď policisty R. A.. Zpochybnění umístění měřicího zařízení založil stěžovatel na svém mylném a shora vyvráceném názoru, že úřední záznam o vyjádření policisty nemůže být brán v přestupkovém řízení v potaz. Stěžovatel dále spatřoval rozpor ve výpovědi policisty R. A. v tom, že tento policista považoval světelné a pozorovací podmínky v den spáchání přestupku za dobré, zatímco dle stěžovatele vydatně přšelo. Policista R. A. však ve své výpovědi uvedl, že v den spáchání přestupku lehce mrholilo; tento údajný rozpor by nadto neměl ani hypoteticky vliv na zpochybnění rozhodného skutkového děje, neboť sám stěžovatel uvedl, že v okamžiku odbočení na čerpací stanici, kdy jej měl tento policista identifikovat, řídil vozidlo on. Stěžovatel dále uvedl, že čas uvedený na záznamu z kamerového systému čerpací stanice (9.55:59 hod.) neodpovídá času uvedenému na snímku z radaru (9.56:15 hod.); tento rozpor se dá snadno vysvětlit tím, že tato záznamová zařízení nebyla synchronizována a v případě soukromě provozovaného kamerového systému došlo patrně ke zpoždění časomíry, nadto lze stejně jako k předchozí námitce poznamenat, že ani tento namítaný rozpor nemá vliv na posouzení otázky, zda došlo mezi změřením rychlosti vozidla a jeho spatřením policisty z likvidačního stanoviště k výměně řidičů. K samotné možnosti výměny řidičů stěžovatel uvedl, že provedl test a taková výměna možná byla. Vzhledem k délce posuzovaného úseku silnice (od změření vozidla do místa jeho spatření policistou R. A.) a změřené rychlosti vozidla BMW (90 km/h) je nepravděpodobné, že by toto vozidlo projelo tuto vzdálenost za 72 vteřin, jak tvrdil s poukazem na vyjádření žalovaného stěžovatel (správní orgán navíc tento údaj uvedl v souvislosti s vypořádáním námitky týkající se kamerového záznamu). Sám stěžovatel v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně uvedl jako dobu ujetí posuzované vzdálenosti jako „nejméně 22 vteřin“. Z výpovědi policisty R. A. je zřejmé, že mezi počátkem nahlášení vozidla obsluhou měřicího přístroje a jeho spatřením policisty na likvidačním stanovišti proběhlo 3 – 5 vteřin. Policista J. M. ve svém vyjádření ze dne 20. 4. 2012 uvedl, že toto vozidlo nahlásil kolegům na likvidačním stanovišti bezprostředně po jeho spatření. Z vyjádření policistů obsluhujících měřicí přístroj a výpovědi policisty R. A. nadto neplyne, že by vozidlo BMW tmavé barvy na nějakém úseku, na nějž měli výhled, zastavilo či zpomalilo, naopak se blížilo k likvidačnímu stanovišti velkou rychlostí. Z výše uvedeného lze učinit závěr, že stěžovatelovy námitky nebyly způsobilé zpochybnit věrohodnost výpovědi policisty R. A..

[26] S přihlédnutím k těmto okolnostem se závěry žalovaného i krajského soudu jeví jako zcela logické, odůvodněné a bezrozporné. Procesní obrana stěžovatele v tomto světle naopak postrádá reálný základ a jeví se jako účelová a nekonzistentní. Stěžovatelův názor, že v nyní posuzované věci šlo pouze o „tvrzení proti tvrzení“ (tj. policisty R. A. a stěžovatele) a krajský soud se měl v případě nesrovnalostí přiklonit k verzi stěžovatele, byl navíc založen na mylném předpokladu, že k listinným důkazům dodaným policií nelze vůbec přihlížet. Pokud tedy stěžovatel poukazuje na to, že by v nyní posuzovaném případě měla být aplikována zásada *in dubio pro reo*, Nejvyšší správní soud je názoru, že tvrzení a důkazy navrhané ve prospěch stěžovatele nebyly schopny vyvrátit či zpochybnit důkazy v jeho neprospěch natolik, aby bylo možno tuto zásadu použít. Vzhledem k výše uvedenému má Nejvyšší správní soud za to, že v projednávané věci byly poznatky získané na základě hodnocení důkazů logické, vzájemně provázané a vnitřně bezrozporné a jednoznačně a bez důvodných pochybností tak bylo prokázáno, že stěžovatel v době překročení dovolené rychlosti vozidlo X řídil.

[27] Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že mu dne 15. 9. 2014 bylo správním orgánem prvního stupně postoupeno podání stěžovatele, v němž stěžovatel požádal o odložení výkonu

rozhodnutí podle § 83 zákona o přestupcích. Jelikož Nejvyšší správní soud rozhodl o samotné kasační stížnosti bezodkladně po doplnění jejích důvodů stěžovatelem (a v blanketní kasační stížnosti ani v jejím doplnění stěžovatel přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nepožadoval), nepovažoval za vhodné činit procesní úkony k upřesnění či doplnění tohoto podání, směřující k případnému rozhodnutí o odkladném účinku kasační stížnosti, jež by byly nutně spojeny s neúčelným prodlužováním celého řízení o kasační stížnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nebyly naplněny tvrzené důvody kasační stížnosti, a proto ji podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[29] Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. listopadu 2014

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu